

BRASSÓI LAPOK

Főszerkesztő: SZELE BÉLA dr.

POLITIKAI NAPILAP

Felolősszerkesztő: KOCSIS BELA

ÁRA:	Az előfizetés ára helyben:	Az előfizetés ára vidékre:	Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda:	Előfizetési árak külföldre:	HIRDETÉSEKET	BUKARESTBEN:
3 LEI	Évente 500 lei Félévre 270 Negyedévre 140 Havonta 52	Évente 600 lei Félévre 320 Negyedévre 170 Havonta 60	BRAȘOV—BRASSÓ, Kapu-ucca 64—66. szám. Telefonszámok Szerkesztőség 177. Kiadóhivatal és nyomda 82. sz.	Évente 800 lei Félévre 500 Negyedévre 250	Brassó kivételével kizárólag a PUBLICITÉ RADOR, BUCAREST, Strada Berthelot No. 1 vagy annak fiókjaiban vesznek fel. APRÓHIRDETÉSEK közvetlenül a kiadóhivatalhoz küldendő vagy bármelyik bizományosunk útján is feladhatók	4 LEI Vasárnap: 5 LEI

XX. ÉVFOLYAM.

BRASOV-BRASSÓ, 1924. június 2. (Hétfő)

125. SZÁM.

A bukaresti robbanás

nagy szerencsétlenség. Anyagi és erkölcsi szempontból egyaránt. Milliárdokra menő kár a féltett hadsereg féltett javaiban. Az ország óriási áldozata, mellyel valamikor a haza biztonságáért tűzbe kellett volna menni, tűzbe és füstbement. De jól mondta a hadügy-miniszter, hogy a katasztrófa és Románia védőképessége közt ég és föld a különbség. Majd lesz új muníció, új egyenruha, új takarmány készlet, új laktanya és sok más, ami hiányzik; az ország polgárai újabb milliárdokat fognak áldozni adóban, s meglesz újra minden, ami szükséges. A bajonett és az ököl, amit a hadügyminiszter nem a legszerencsésebben exponált a parlamenti vitában, nem marad az önvédelem egyetlen és utolsó eszköze. Az anyagi kár bármekkora legyen is, könnyen és hamar pótolható.

De van a robbanásnak olyan erkölcsi hagyatéka, amit már nehezebb jóvátenni. Ez az a hatás, amit a váratlan katasztrófa a felizgult közvéleményben és a vezetőférfiak mentalitásában előidézt. Múltán riadt fel a kérdés: miért van ilyen veszedelmes tüzfészek a főváros közvetlen közelében? Mely vétkes hanyagság vagy büns gondatlanság ostroma szikrájából lobbant és robbant föl újra a pokoli láng? S ha — amire gondolni is szörnyű — gonosz szándékosság volna a muníció-vulkán kitörése, mikép kerülhet be az a honvédelem legfontosabb és legféltettebb fellegvárába?

A kamarai interpellációk során Jorga egy gyújtóbombát dobott a nyilvánosság elé: kémkedés, árulás, volt ellenséges alattvalók attentátuma a robbanás. Vajjon az ilyen általános vád egy tárgyilagosságnak tudott történetűdszázájából nem robbant több és rombolóbb annál az ostoba szikránál, mely az arzenált lángba borította? A volt ellenség? Miért kell ép magyarnak, németnek, vagy bulgárnak lennie a merénylőnek, ha egyáltalán merényletről lehet szó? Nem állított-e fel maga a hadügyminiszter is három lehetőséget, s a szándékosságot, csak mint harmadikat, utolsót? És itt nem lehetséges-e az, amire már van lángoló precedens, hogy a felszerelések talán megelégszomált raktáraiban tűznek kellett kitörnie, hogy a bűn ellepje a büntetés nyomait? És ha mindenképp tudatos merényletről volna is szó, amit a vizsgálat van hivatva megállapítani, nem kell-e legelőbb akár a kommunizmus iménti éhségsztrájkjára, akár a moszkvai bolsevisztákra a szó valódi értelmében vett aknamunkájukra gondolnunk?

Ha szándékosság forog fönn, halálra gonoszság, ami történt, bárki, bármely okból követte is el a merényletet. De maga a katasztrófa nem lehet ok arra, hogy mindjárt egész fajokat, a béke, barátság és konszolidáció munkás és szolid népeit vegyük gyanúsító nyílzás alá és mindazokat a nem románokat, akik Bukarest uccáin, orfeumaiban, hivatalaiban megfordulnak, anarchistáknak, kémeknek, merénylőknek, összefogdosásra, tömlőbevetésre vagy toborozásra kárhoztassuk.

Egy bukaresti román lap közlése szerint maga a belügyi államtitkár is olyanféle válaszból parkolott ki, hogy a túrelmetlen követelést kiparirozzák, hogy a kisebbséghez tartozó román állampolgároknak nem lehet megállapítani, hogy ne utazzanak Bukarestbe. Hogyan? Így

nyilatkozott volna az államtitkár ur? Az ő mentalitása is az volna, hogy Románia, nem románajku polgárai készek és képesek volnának ilyen égbekiáltó merényletre, s szinte sajnálja, hogy ezeknek a veszedelmes embereknek a fővárosba való útját nem lehet meggátolni?

Nem hisszük, hogy Franasovici államtitkár ezt, vagy ilyenfélét mondott. De erkölcsi árnyék gyanánt húzódik a katasztrófa hatásával az a rögtönös, kritikátlan gyanúsítás, hogy nyilván merényletet történt, s ezt a merényletet csak magyar követhette el. Abból a megokolatlan és méltatlan tilalomból is nyilvánvaló ez a felfogás, amellyel több temesvári újságot, melyek bukaresti lapok nyomán, a katasztrófa hírére rendkívüli kiadásban jelentették, husz napra betiltották. Mit vétettek e bánsági magyar és német lapok? Nem a sajtószabadság védelme alatt dolgoznak-e és nem felelősek-e a törvény előtt? Miért szabad bukaresti lapoknak a katasz-

trófa szenzációs arányait rendes és rendkívüli számokban tárgyalni, s enyhébb újságközlés miatt miért büntetik sujtóan a kisebbségi sajtót?

Elég csapás a bukaresti robbanás önmagában is, akár véletlen, akár büns könnyelműség, akár gonosz merénylet okozta is. Ne fokozzuk a veszteséget és kárt még azzal is, hogy a szabadság és kultura napsugara helyett a rágalom és üldözés viharfelhőit árasztjuk a közéletre! Sőt fejlesszük a világosságot, a tisztá levegőt, a népek harmoniáját, a köteleesség és áldozatkészség erejét, s akkor sem gondatlanság, sem gonoszság nem férközhetnek az állambiztonság drága javaihoz. Ügyeljünk jobban nemcsak az arzenálra, hanem az ország erkölcsi javaira, a teremtmunka összhangjára és virágzására is. Az igazi kimeríthetetlen muníciókészlet ebben az erény- és energiaraktárban foglaltatik.

Mihalache a nemzeti párt nevében is beszélt a parlamentben

Egységes ellenzéki párt terve az előtérben

A Brassói Lapok bukaresti tudósítójától.

BUKAREST; május 31. A kamara ma délelőtti ülésének szenzációs eseménye volt. A kormány a közösi erdőkről szóló törvényjavaslatot tárgyalta, s ennek a tárgyalásnak során Mihalache, a parasztpárt vezére szólalt fel, s heves hangon bírálta a törvényjavaslatot. Majd Constantinescu földművelésügyi miniszter beszélt s kérte a javaslatnak általánosságban való elfogadását. Ez meg is történt, mire Mihalache felugrott helyéről s a következőket mondotta:

Fel agyok hatalmazom annak kijelentésére, úgy a pártom, mint a nemzeti párt részéről, hogy a javaslat szövegében a parasztpárt részét nem veszünk.

Mihalache kijelentése a szenzációs erejével hatott, mert most történt meg először, hogy parasztpárti képviselő a nemzeti párt nevében is beszélt. Ezt a tényt politikai körökben biztos jelnek tekintik, hogy a két párt fúziója elvben befejezett tény, hogy már a legközelebbi napok meghozzák a fúzió realizálását, s hogy még csak technikai kérdések vannak függőben. A két párt június tizenötödikére és tizenhatodikára gyűléseket fog egybehozni a nagyobb városokban, amelyeken a fúziót proklamálni fogják, s addig a két párt vezérei elkészítik a nyilvánosságra hozandó manifesztumokat és megköszövegezik az egységes programot.

dó manifesztumokat és megköszövegezik az egységes programot.

Lupu dr. hazaérkezése egyébként új irányt adott a tanácskozásonak, s a fúzió éle most teljesen kormánybuktatásra irányul. A tervek szerint az ellenzék úgy a parlamentet, mint a király színe előtt erős akciót fog indítani, s biztosra veszi, hogy az eredményes lesz.

A fúziós tervek ma már — Lupu megjelenése után — főleg fanatikus mérveket öltöttek, s mint újabb jelentések mondják, az ellenzéki pártok nem elégszenek meg a fúzióval, hanem

egy hatalmas, egységes ellenzéki párt megteremtésén dolgoznak, amelyben a fuzionálódó parasztpárt és nemzeti párt, azonkívül a már fuzionált Jorga és Argetoianu-párt is résztvenne.

Politikai körökben ez a hír a szenzáció erejével hatott, komoly politikai tényező azonban nem tulajdonítanak a tervnek túlságos komolyságot és jelentőséget.

A kamara a ma megtartandó délutáni és esti ülésén hamarosan végleg letárgyalja a közösi erdőkről szóló javaslatot, azután pedig péntekig szabadságra megy.

Herriot ellen merényletet követtek el?

„A német nacionalisták ne számítsanak engedékenységre“

— A Brassói Lapok eredeti távirata. —

PARIS, május 31. Az új francia kormány megalakításának előkészületei teljes erővel folynak s minden valószínűség szerint június elsején, amikor Poincaré elhagyja hivatalát, már az új kormány helyébe is lép. Az új kormány megalakításánál még a szociálisták állásfoglalása okoz nehézséget: a Szajna, a Loire és a Puy de Rome departementekben a szociálisták állást foglaltak, hogy

a szociálisták mindaddig ne vegyenek részt a kormányzásban, míg Millerand az elnöki székben ül.

Ugyancsak a Nord megye szociálistái olyan radikális kormányt hajlandók támogatni, amely biztosítja Németország gazdasági talpraállítását, míg az Alsórajna és Isère megyék szociálistái szintén a kormányból való kimaradása mellett foglalt állást.

Herriot és a német nacionalisták

Herriot a Soirnak kijelentette, hogy a német nacionalisták ne számítsanak engedményekre és a franciák gyengeségére.

Arra a kérdésre, hogy elfogadja-e a hatalmat Millerand kezéből, Herriot nem válaszolt. Nyilatkozatában végül állást foglalt a koncentrációs kabinet tervével szemben, mivel az egész ország a baloldali blokk mellett foglalt állást.

Amint a Berliner Tagblatt jelent Prágából, Herriot ellen tegnap merényletet követtek el. Amikor Castelnau tábornok kíséretében fel akart szállni a lyoni gyorsvonatra, egy idegen férfi revolverből rálőtt, Herriot azonban séretlen maradt. A tettes — aki a rojalista párt tagja — már a rendőrség őrzetében van.

Erdekes körülmény, hogy egy párisi jelentés szerint Párisban a Herriot elleni merényletről semmit sem tudnak. Az Ouvre szerint Herriot a tegnapi napon néhány barátjával és szociálista verézekkel hosszas tanácskozáson vett részt.

A német nacionalisták megnehezítik a kormányalakítást

Berlinből érkezett távirat szerint a különböző pártok ma foglalniak állást a német nemzelleknek a kormányalakításra vonatkozó kísérleteivel. A következők a külügyminiszteri és más fontos lárcák áttekintése és a porosz kérdésre vonatkoznak, s nagymértékben megnehezítik a kormányalakításról folytatott tárgyalásokat.

Megtartotta első ülését a legfelsőbb honvédelmi tanács

BUKAREST, május 31. A legfelsőbb honvédelmi tanács, amelyet mint ismeretes, a legutóbb hozott törvény alapján szerveztek meg s amelynek a hadsereg vezetői a tagjai, ma tartotta meg első ülését a királyi palota könyvtártermében. Az első ülésen a király elnökölt, s azon a tanácsnak valamennyi tagja jelen volt, a vezérkari főnökkel az élükön. Az ülésen Mardarescu hadügyminiszter ismertette a hadsereg helyzetét, s azokat a módosításokat, amelyekkel a honvédelmi és a hadsereg módosításáról szóló törvényt alkalmazni kell. A hadügyminiszter expozéja után Bratianu Jonel miniszterelnök a kormány nevében beszélt a hadsereg szükségleteiről és újjászervezésének kérdéséről s kijelentette, hogy a kormány a legnagyobb áldozatokra is kész, hogy a hadsereg színvonalát a legmagasabb fokra emelje. A miniszterelnök kijelentései szerint a hadsereg szükségleteit a jövőben hazai gyárakban fogják készíteni. Az ülés délután két órakor ért véget.

A magyar kölcsön ügye

BUDAPEST, május 30. A londoni népszövetségi körök elérkezettnek látják az időt arra, hogy a magyar kölcsön előkészítésének tárgyalásaiban Popovics Sándort, a Nemzeti Bank elnökét és bevonják. Meghívásukra Popovics ma Londonba utazott. A kölcsön ügye Londonban, Párisban és Rómában is jól áll. Kilátás van arra, hogy a kölcsön nagyobb részét a londoni pénzpiac jegyzé-

A román csapat megérkezése Párisba

Tritsch Oki majdnem lekészt a vonatról

A Brassói Lapok párisi tudósítójától.

PARIS, május 26. Az olimpiai futballturnéval megkezdődött hát a nagy mérkőzés huszonkét nemzet között, izgalmasabb és érdekesebb, mint amilyent a világ valaha is látott. Franciaország, Belgium, Bulgária, Egyiptom, Egyesült Államok, Írország, Hollandia, Lettország, Luxemburg, Lengyelország, Svájc, Svédország, Jugoszlávia, Olaszország, Spanyolország, Uruguay, Finnország, Észtország, Magyarország, Csehszlovákia, Románia és Törökország a résztvevők. Csupán Ausztria és Anglia távolmaradása sajnálatos — előbbi anyagi okokból, utóbbi, mert professzionista csapatát nem fogadták el a turnéra, már pedig angol indoklás szerint egész Európa amatőrök.

A résztvevők nagy száma miatt a kupa-mérkőzésekkel kellett lejtársani a turnét — különben nem kevesebb mint 213 mérkőzés lett volna s ki győzte volna ezt pénzzel, idővel és ideggel. Az elfogadott kieséses rendszernek pedig nagy hibája, hogy a tényleges kvalitás mellett fontos szerepet jut a szerencsének és a véletlennek.

A román csapat megérkezése

A román csapat Savulescu kapitány és Suciu szövetségi kapitány vezetésével péntek délelőtt a hosszú uttól elcsigázva de a bécsi, sikernek nevezhető vereség és a pozsonyi eldöntetlen mérkőzés után bizó hangulatban érkezett meg Párisba. Jakobi bal half kivételével, aki lábát fájditja, valamennyien jó kondícióban s az utazás is — bár fárasztó volt, simán ment s csupán néhány mulatságos incidenssel fűszerezve. Így Tritsch Oszkár Piskinél akkor akart felszállni, a vonatra, amikor ez már kétszáz méterrel az állomáson túl robogott. Nosza utána és egy izgalmas versenyfutás után sikerült is utólag. Jakobi meg akkor vette észre, hogy összes podgyászát Baselben felejtette, amikor a vonat már három órája francia földön robogott. Hamar egy ellenkező irányba tartó vonatra szállt át és egy nap késéssel podgyászsal együtt beérkezett ő is Párisba. Mivel az érkezés időpontját se a követség, se az olimpiai bizottság nem tudta, senki se ment ki a fogadtatásukra, s kalauz nélkül, jóformán tehetetlenül jó órát kellett a csapatnak várakoznia, míg egy véletlenül odakerülő román diák segítségével utnak indulhatott a Quartier Latin felé, melynek egyik hoteljében szállásolták el.

Megérkezik a magyar csapat

A magyar csapat — megállapított program szerint — szombat délután 2.10 perckor érkezett meg Kiss Gyula szövetségi kapitány vezetésével, Saarbrückenből a Gare de l'Esten. Mintegy háromszáz főnyi, javarészt munkásokból és diákokból álló tömeg jelent meg fogadásukra a pályaudvaron. A párisi magyar munkássportegylet nevében az egyet vezetője sok sikert és szerencsét kívánva csokrot nyújtott át, amit a nemzetközi bizottság magyarországi át, örömtől fejezve ki, hogy az idegen elnöke meleg szavak kíséretében vett földön magyarul üdvözölték. A csapat a Boulevard Hausmann hasonló nevű kastélyában szállt meg.

A francia olimpiai bizottság ünnepélyesen fogadja a csapatokat

Szombat délután fél 7-kor az olimpiai bizottság a Rue Grammont-on levő helyiségekben fogadta ünnepélyesen a magyar, román, svéd és bulgár csapatokat. A bizottság főtitkára beszédében az olimpiád jelentőségére mutatott rá, mely negyvennégy nemzetet egyesít nemes küzdelemben. Legelőbb Fichsch Gyula a magyar csapat, majd Savulescu kapitány a román csapat nevében válaszoltak háromszoros harsogó eljennel és sötét-cel zárva be felkő szónoklót. A svéd szövetségi kapitány beszédében a bulgár csapat-kapitány feleltet ki, hogy a bulgár csapat, amely sikerre állt számíthat, azért jött csapat, hogy helyet foglaljon a versenyző nemzetek illusztris társaságában. — A fogadtatás után a csapatokat kísérték el együtt külön-külön befényképezték.

Keresem a terem-i munkások ezreseit!..

Nem fizet a dicsőségmentári betéppénztár — Az erdőszentgyörgyiekkel is baj van

A Brassói Lapok munkatársától.

MAROSVASARHELY, május 31. Vay báró dominiumának roncsai Nagyeremi községben dicsérik Nagyküküllő-warmegye birtokosztó hatámasainak önkényét. A hibásan megszerkesztett kisajátítási törvény intencióinak értelmezésében a kisküküllői urakat csak a kolozsmegyei birtokosztók multák felül, hogy kellő anyagot találjon majd a historikus, ha az ország gazdasági termelésének csődjéről szóló fejezetét megírja s a gazdasági pusztulás okait kutatja. De ha a birtokkisajátítás faji és nemzeti mélységeinek ugyanazon fokára rántották is le a hatalom alkalmazói Kisküküllőt és Kolozsmegyét, az ujjaéledés nemesen nyakas példáiban mégis egymagukra járnak elől a kisküküllői birtokosok, akik egymásután új vállalatokkal kísérleteznek s új jövedelmekkel pótolják megcsontított birtokaik lenyészett részeinek hozamát.

Igy alapította meg Vay báró nagy tejfeldolgozó telepét és sajígyárát is, mely Nagyeremin kívül tizenöt község tejtermelését vonja gyártási körletébe. Az egykori nagybirtokos így gondoskodott arról, hogy az a sok szegény ember, aki néhai gazdaságában kenyeret kapott, új elhelyezkedést találjon s ne éljen kolduséletet azon a néhány holdon, mely a birtokreform jóvoltából még éhenhalásukra is kevés lenne.

A csoda-uradalom lojalisan eleget tesz a munkásbiztosítási törvény mindenféle fő-, pótló és mellékrendelkezéseinek. Sőt még a pénztárt is kisegíti pillanatnyi zavaraiiban. Előlegezi munkásai és alkalmazottai részére az orvosi és gyógyszerári költségeket. Es teszi ezt a dicsőségmentári kerületi pénztár fizetőkészségébe vetett rendíthetetlen bizalommal, amely bizalom folytonosságában azonban most egy kis incidens állott be.

Az uradalom ugyanis két év alatt

ötvenkétezer lej orvos- és gyógyszer-számlát fizetett ki a pénztár helyett.

Ezt az összeget, amely holt tőkéje a vállalatnak, a mai pénzügyi viszonyok között az uradalom tulajdonosa be akarta állítani rendeltetési helyére s megkereste a pénztárt, hogy a számlaszerűen igazolt kiadásokat térítse meg.

A dicsőségmentári Cassa Cercuata azonban nem azért munkásjóléti intézmény, hogy a munkaadó költségeit megtérítse. S bár az 1919 évi 903 számú körrendeletben hivatolt 1907. XIX. törvényekről körülírja a visszatérít-

tési kötelezettséget, ez a derék pénztár az uradalom

sürgető kéréseire egyetlen egy esetben sem adott és ad választ s a két éves sürgetések utvesztőjében.

csak a Cassa Cercuata hallgatása nem zökkent ki következetességéből.

Ebből folyóan tisztelettel megállapítom, hogy a dicsőségmentári pénztár s a felügyeleti jogkörrel megbízott segesvári pénztár nem teljesítik törvényben megszabott kötelezettségeiket, mire ezennel ráirányítjuk a nagyszebeni kerületi igazgatóság és a munkaügyi miniszter ur figyelmét. Nem a földbirtokos érdekeit védem, hanem a munkásokét. Mert mivé zúgorodna össze a szépen megdöncölt törvény munkásjóléti jellege, ha a terepviszonyok nehézségeinek áthidalását szolgáló gyógyszer és orvoskezelési előlegek fedezése körül a munkaadók bizalmatlannak lennének a pénztárak iránt s a beteg munkás kénytelen lenne betegség esetén a 20—30 kilométerre eső pénztárhoz és patikához fordulni?

Amikor a terem-i uradalom ezreseit keresem a dicsőségmentári Cassa Cercuata kasszájában, és zsebében, az esetek száza talakodnak pennám alá.

Az erdőszentgyörgyi Schuller uradalom 1921. év óta kéri 4000 lejt a megtérítését. Választ itt sem kapnak. A hallgatásban itt is következetesek a pénztárak.

A Cassa Cercuata mai adminisztrációja teljesen csődöt mondott. A munkaügyi miniszter urnak be kell látnia, hogy a pénztárak ügykezelését valami léha szellem lengi át, amely diszkreditálja a törvényt nemes célját. Régi, megbízható tisztviselőinek nagyrészt elbocsátották s ujakkal cserélték ki. Amit ezek az új tisztviselők urak hoztak aztán magukkal, a hivatalukba, azt a miniszter urnak ki kell rostálnia a Cassa Cercuataból. Mert amíg a mai állapotok zavarják a törvényes pontosság s a lelkiismeretes ügyellátás ingájának lengését, addig a terem-i és erdőszentgyörgyi példák sokasodása is lassan-lassan visszafejleszti ezt a nemes intézményt.

Az ország jóhíre megköveteli, hogy a miniszter ur is keresse vélem együtt a terem-i és erdőszentgyörgyi ezreseket s az őket, ami a hallgatás sürű leplevel vonta be az érdekelt Cassa Cercuataikat.

Székely Béla.

Egy olasz tudós állítólag megoldotta a rákproblémát

Új szer a rák gyógyítására

A Brassói Lapok tudósítójától.

ROMA, május hó. A természettudományok orvosi szakosztályának legutóbbi ülésén Gaetano Fichera, a pápai egyetem professzora, ezekkel a szavakkal kezdte meg előadói beszédét:

— Uraim, fontos eseményről kell önöknek beszámolnom. Megoldottam a rákproblémát.

E szavak után néhány pillanatnyi szünetet tartott. Szükség is volt erre a szünetre, mert a bejelentés olyan szenzációt keltett, hogy a nyugalomhoz és higgadsághoz szokott tudósok nem tudtak magukon uralkodni, s csodálkozásuknak különböző módon adtak kifejezést.

Elvégre a rákprobléma évtizedek óta izgatja a természetbúvárokat! Néhány évvel ezelőtt Londonban rákkongresszus volt, s ezen a világ minden tájáról egybesereglett tudósok egyhanguan azt állapították meg, hogy a tudomány a rákbetegség mibenlétét eddig nem tudta megfejteni.

— Mégis azt sem vagyunk képesek megállapítani, — foglalta akkor össze az elnök a tanácskozás eredményét, — hogy miképpen keletkezik ez a rettenetes betegség (fertőzés útján-e, vagy másképpen) s még kevésbé tudunk ellene harcra szállni.

A kongresszus megtartása óta itt

ott felbukkant a hír, hogy ez vagy az az orvos rájött a rák betegségének mibenlétére. Ezeket a híreket mindig csatlódás követte. A rák megmaradt annak a félelmetes ellenségnek, amely eddig volt, amellyel szemben az ember tehetetlen maradt. El lehet tehát képzelni, mekkora hatást keltett Fichera tanár bejelentése, amelyet a legnagyobb fenntartással kell fogadni.

— Az én munkásságom eredménye — ez volt a Fichera előadásának a lényege, — két részre osztható. Rájöttem arra, hogy a rákbetegségre való hajlandóság megállapítható olyan időben, amikor a betegségnak még hírehamva sincs, s csak esztendőik múlva fog kitörni. Ez az egyik rész. A másik rész pedig az, hogy megtudom akadályozni a betegség kitörését, vagy ha kitört, a hatását eltüntethetem.

A professzor szerint az ember kában van egy mirigy, amely bizonyos fajtaú folyadékot választ ki. Ez a folyadék azzal a képességgel bír, hogy a rákos formációk keletkezését előlenné teszi.

— No, most már, — folytatta Fichera — ha ez a mirigy nem működik kifogástalanul, s nem tud elég folyadékot kiválasztani, akkor a rákos daganat keletkezésének nincsen akadálya kitör a betegség. Először arra gondoltam, hogy valamilyen úton a mirigy erősebb működésre kényszerítem. Ez lehetetlennek bizonyult. A másik úton kényszerültem menni, amely odavezetett, hogy mesterségesen állítsak elő ily folyadékot és azt az emberi szervezetbe bevigye.

Állítás szerint ez a módszer tökéletes sikerrel járt. Azok az emberek, akikben a rákbetegségre való hajlamosságot felfedezte, s akiknek a szervezetébe ezt a folyadékot bevettette, mentesek maradtak a betegségtől. De nemcsak ilyeneket tudott meggyógyítani. Ha valakiben már rákos daganatokat állapítottak meg, s ezeket kioperálták, akkor az ő szere lehetősége, hogy visszaesés ne forduljon elő. A rákos operációk tudvalevően eddig majdnem mindig csak ideiglenes segítséget jelentettek, minthogy az operáció után néhány évre a betegség ismét jelentkezett.

— Az én szeremnek — jelentette Fichera — az a közös vonása van az insulinnal, a cukorbetegség gyógyszerével, hogy ezt is állandóan kell szedni. Egyetlenegy adag nem teszi a szervezet ellenállóvá. Bizonyos időközönként mért a szervezetbe kell juttatni, hogy az sikeresen ellentárhasson a rákos formációknak.

A gyűlésen jelenlevő orvosok határozottan érdeklődéssel fogadták a professzor bejelentését. Közlebbi munkatársai azt állítják, hogy az új szer valószínű forradalmat fog előidézni.

— Fichera professzor — mondotta a munkatársak egyike — igen nagy csapástól mentette meg az emberiséget. Ehhez semmi kétség nem fér. Ha eleinte gyanakodni és kételkedni is fognak, előbb-utóbb mégis csak el kell majd ismerni a lángész találmányát.

Baldwin támadja a munkáskormányt

LONDON, május 31. Az alsóház tegnapi ülésén Baldwin heveshangú beszédben támadta a kormányt, s megváltotta azzal, hogy a dolgozó osztálynak a választáskor tett ígéretét megszepte. Kijelentette, hogy a konzervatívok készen állnak az új választásokra, bármilyen időpontot jelöljön is meg MacDonald Glines válasza az ő beszédre, aki kijelentette, hogy az új választásokon is a munkáspárt kapna többséget. Ugyanezen az ülésen történt, hogy a konzervatívoknak a munkaügyi miniszter fizetéséről szóló javaslatát háromszázhatvan szavazattal kétszázötveneg ellenében elutasították.

Ne használjon silány utánzatokat, hanem vegyen eredeti TAURIL tömítőlemezeket.

Rador 2021

U I
Nagy raktár térti, flu és gyermek ruhákban. Tavasz felöltők, raglánok, gumikabátok.

Dr. BALOGH I.
URISZABÓ
KOLOS-TOR-UCCA 20. SZ.

U II
Munkás öltönyök és nadrágok. Meglehetően olcsó, szabott árak. Külön mérték-utáni osztály.

Prefektus ur, a malacok árát kérem!...

Két mangolica a kisküküllői prefekturán

DICSŐSZENTMARTON, május 26. A malacok, amelyekről itt szó esik, egy közeli községbeli magyar földbirtokos tenyésztéséből valók, amely messze földön híres példányokat produkál. Göndörszörű egészséges malacok s nem csoda, ha gömbölyű formájukkal magukra vonták Folea Emil dr. prefektusnak kitüntetett figyelmét.

Folea prefektus ur hű epekedéssel nézett ezekre a malacokra, valahányszor autójával elrobogott a községhez. Vágyódásban egy napon sugrottott valamit Vlár J. mikesfalvi román földbirtokosnak, aki váratlanul megjelenik magyar birtokostársánál s a prefektus nevében felszólította, hogy két darab kéthónapos nőnemű süldőt irányítson Folea Emil urhoz, Kisküküllővármegye jelenlegi prefektusához.

A magyar földbirtokos nem gerjedt tudásának öröme, Folea Emil dr. barátságos megkeresése fölött. Kisküküllőben tudniillik az a szokás, hogy reudas és legális természetű vásárló előzmények után rendszerint illegális és szokatlan alkukra kényszerül.

Méltányos és indokolt volt tehát a földbirtokos aggodalma, amikor az adásvételi anyagi áthidalására gondolt. De azért a két darab nőnemű, két hónapos mangolica egy napon átvándorolt mégis Folea Emil dr. prefektushoz s a földbirtokos 3 hónap óta elmélkedhetik jólnevelt malacainak előkelő helyzetén.

Eddig az eset. A történetek után pont kíváncsokká lettünk alfi, de mert a küküllői vásári szokások tulontúl kicsaptak már az üzleti szemérem medréből s a polgárság valóságos hadisarc-szerű önkéntes megadóztatások sulya alatt nyög, az ön esetét, prefektus ur, mint prototípust a köztisztviselői tekintély, játékosan ideveztem a nyilvános megítélés táblájára.

Prefektus ur, ön a malacok áráról megelégedkezett. Ebben sem volna semmi különös. De ön, prefektus ur, olyan magyar földbirtokostól vette azt a két jólnevelt nőnemű malacot, akit az elmúlt évben félholtra vertek a csendőrel, akivel moslékot itattak, a kinek a fejére fakupát tettek s úgy tisztelegtettek vele, mikor arra kérte őket, hogy ne bántsák, mert ő I. Ferdinánd királyunk hadseregének tisztikardját viseli. Azt hiszi, prefektus ur, hogy ez a magyar földbirtokos becsönget önhöz, csak egyetlen egyszer is a malacok árért? S ha az ön feledékenységének meglehetősen rusztikus fonálát az idők végtelenségig nyújtáná a gondviselés, amely megsemmisítaná ezenközben a két malac ivadékaival gazdaságának békésen szerzett értékeit, az a megfélemlített földbirtokos akkor is messze el fogja kerülni önt.

Közmeggyőződés szerint egy állami funkcionárius annál szilárdabban tartja ma pozícióját, minél fáradhatatlanabban támadják a kisebbségi lapok. Az ön rokon-szenyes egyéniségének nem hozhatjuk meg prefektus ur, ezt az alátámasztó szolgálót, mert politikai működésével a legteljesebb, a legteljesítő mértékben meg vagyunk elégedve. Hiszen az ön koncilium magatartásának köszönhető, hogy ebben a tulnyomóan románlakta vármegyében a polgárságot valóságos kizsákoló poliozzák a különféle zab, bor, buza, korpa, széna, tojás, kapu, zsir, csirke s malacjára adósok beszolgáltatását követelő különféle közegek. Az ön vármegyében, prefektus ur, ma is lehet középkori szerződéseket kötni, amelynek pontjai között a testi fenyegető alkalmazását biztosítja magának munkáival szemben a munkaadó. Politikai szempontból az ön működése teljesen korrekt és megítélhető, csak ezen működés ügyvéti köré van a hiba, prefektus ur.

Ön, prefektus ur, mégis csak hazánk kormányát képviseli Kisküküllővármegyében. Amit ön cselekszik, abból ezen a kis dőljeterületen, amelyet az ön ellenőrzésére bíztak, mégis csak a kormány erkölcsi felelősségére következethetnek egyesek. Azt meg aztán éppen nem hiszem, hogy a bukkantott felfogás oktatná az ilyen természetű malackodásokat, s mert azt sem hiszem, hogy a kisküküllői példák a többi köllégi azonosítanák magukat, ön önt ennél a kormány figyelmébe és jóindulatába ajánlom vármegyéjével együtt.

Felakarták robbantani a jassy-i zsidónegyedet

Kuzista diákok fantasztikus merénnyel tervre

A Brassói Lapok bukaresti tudósítójától.

BUKAREST, május 31. A jassyi rendőrségnek tegnap este jelentették, hogy néhány Kuzista diák éjszakára nagyarányú antiszemita tüntetésre készül, az ifjabb Zelea Codreanu vezetése alatt. A rendőrség azonnal nyomozni kezdett, s a következő tényállást állapította meg:

Az egyetem Kuzista diákjai, mint egy ötvenen, néhány nappal ezelőtt nagyobb mennyiségű robbanóanyagot tettek szert. Elhatározták, hogy ezt a robbanóanyagot a jassy-i zsidólakta város-

részek elpusztítására fogják felhasználni. A terv szerint ezt a tervet az elmúlt éjszaka fél három órakor akarták végrehajtani.

A rendőrség amikor ezeket megtudta, éjjel két órakor a Kogalniceanu liceumot, ahol a Kuzista diákok gyülekeztek, körülfárta és a diákokat — mintegy ötvenet — letartóztatta, az ott talált robbanóanyagot pedig elkobozta.

A vizsgálat természetesen azonnal megindult, annak eddigi eredményét azonban titokban tartják.

A lej katasztrófája

A liberális gazdaságpolitika az összeomlás felé vezet

A Brassói Lapok munkatársától.

BRASSÓ, május 31. A lej katasztrófája az ország gazdasági életének csődjéből fakad. A pénz romlik, ha túl szaporítják, de a lejből annak csak egy töredéke van forgalomban, amire a belső piacnak szüksége volna és a kibocsátás arányánál a Banca Nationala szigorúan vigyáz arra, hogy a kibocsátott papírpénz fedezve legyen, legalább papíron. A fedezet meg is van, mert a bank könyvelés szerint az arany és az angol font vagyon a kibocsátott összegnek negyven százalékát meghaladja, — és a lej mégis egyre zuhan.

Ha kevés a pénz, a pénz árát felverik. A lejnek tehát drágának kellene lennie, olvassuk egyik lapjainkban, mert lej kevés van. Igen, csak hogy, a piac nem azt a pénzt keresi, amire nincs szüksége, és nem annak az árát veri fel. Egész Romániában mindenütt az idegen pénznek két keresik és mivel kevés van belőlük, a lej rovására felhajtják az árát. A lej ebben a legutolsó zuhanási szakaszában bent gyengült meg az országban, nem külföldön. A napi figyelőkben pontosan kimutattuk, hogy indult meg az idegen pénz iránysága a belső piacon, a kivitel megcsappanása, sőt megszűnése folytán és az idegösszes ter méskülönbségek hírére. A behozatalt egy olyan országban nem lehet megakasztani, amelynek már kialakultak bizonyos iparcikk szükségletei és amelynek konkrét iparfejlesztési programja van, mint Romániának, bárhol alul is tehát kivételünk és bármilyen lesz is a termék, a behozatal fedezésére szükséges összegeket elő kell teremteni. Mivel pedig a devizarendelet folytán lejt nem lehet külföldre vinni, azaz lejért egyenesen uton nem lehet a külföldön valutát vásárolni megindult és folyik a hajsz a belső piacon található idegen pénzek után. Ez okozza a mostani lej-romlást.

Ez a lej-zuhanás tehát nem olyan jelenség, amely csak a pénz szűkebb területén bonyolódik le, hanem a román gazdasági élet mélyebb zavaraira mutat. Egyik oldalán ugyanis a külkereskedelmi mérleg megbillenése, a másikon a devizarendelet képtelen és rideg korlátja teszi a helyzetet végzetessé. — Azt kell tehát kérdeznünk, hogy volna-e módja az országnak e két baj orvoslására, vagy legalább enyhítésére.

A lej-romlás e két tényezőjének közös gyökere a kormány gazdasági politikája.

Az ország külkereskedelmi mérlegének megromlása olyan végzetes kormányzati hibák eredménye, amelyeket tudatosan és következetesen követtek el az ország gazdasági életének egyenes megtagadásával. Ha Romániában rossz a termék, ez mindenesetre befolyásolja a kivitt mérleget, de még magában nem foszt

hatja meg az országot kívüli jellegűtől. A fa milliárdos értékeket jelentő tömegben hever az állomásokon és az erdőkben s nem a termelőknél, hanem a kormányzatnál, ha ez a fa vagy le sincs vágva, vagy elkorhad az állomásokon. És különösen a kormány az oka annak, ha a belső termelő akár lát, akár állatot, akár kőolajat ad el a külföldre, kénytelen olyan árral érte megelégedni, hogy azzal nem javíthat az ország gazdasági helyzetén, — mert a belső árszínvonalat a kormány mesterségesen tartja alacsony színvonalon, mert elveszi a termelőtől, kereskedőtől azt a többletet, amit a külföldön a román nyersáru elér.

A kivitt mérleg egyensúlyának megromlása tehát a kormány vétke, — és a lej-kivitt tilalom is csak arra szolgál, hogy a kormány más gazdasági vétkeit leplezze.

Nem ritkaság az, hogy egy ország kivitt mérlege passzív, hogy többet kell vásárolnia a külföldtől, mint amennyit eladhat, de ez magában még nem okozza egy ország pénzének leromlását, mert az országok között van bizonyos szolidaritás és ha lehet, segítségére sietnek egymásnak. Erre szolgál a nemzetközi hitel. De hogy segítsenek egy olyan államot, amely nem tűri, hogy vele szemben jóindulatot mutassanak?

Románia gazdasági politikájának legújabb korszakát a külföldi blokádjának következetes kiépítése jellemzi és a külföldnek nem érdeke az, hogy ezt a blokádát áttörje. Erre szolgál a határzár, erre a belső alacsony árszínvonal illúziója; erre a külföldi tőke elidegenítése; a lej-kivitt tilalom; a pénzkibocsátás szüntethetése, a belső pénzhány mesterséges fokozása, — ez mind a blokád-rendszerhez tartozik.

Ez pedig mind a legutóbbi két év büne és mind ugyancsak a gazdaságpolitikusnak a rendszerhez tartozik: a pénzügyminiszteréhez, akiben csak azt a végzetes következetességet tudjuk tisztelni, amellyel az ország érdekeit ellenőre is szívesen ragaszkodik saját elgondolásához.

Az ország a romlás útján van és csak gazdasági politikájának gyökeres megváltoztatása hozhatja meg a javulást, aminek legelső feltétele a pénzügyminiszter haladéktalan távozása.

S ha ő elmegy is, utódjának nem lesz könnyű dolga. A lej nem fog azonnal javulni, sőt éppen arra van szükség, hogy utolsó vágásán azt és az országot az új gazdasági kormányzás átsegítse. Az ország gazdasági helyzete katasztrófális, akár megy a mai pénzügyminiszter, akár marad. A különbség csak annyi: hogy ha marad, a helyzet valóságos összeomlásra vezet, de ha elmegy, javulásra van remény.

Elkobozták a Brassói Lapokat Aradon

BRASSÓ, május 31. Aradról érkezett távirat jelenti, hogy a Brassói Lapok június 1-i dátummal megjelent 12 oldalas vasárnapi számát megint elkobozták. Megint! Ezen van a hangsúly, mert már több ízben megtörtént Aradon, hogy bírői végzés nélkül elkobozták lapunkat, és különös, hogy mindig a vasárnapi, a 12 oldalas számot. Alaposan átvizsgáltuk lapunk most elkobzott számát és hozzáértő jogászszerberekkel is átnéztük, de semmiféle olyan abban meg nem állapítottuk sem tudunk felfedezni, ami elfogadható és komoly indokot szolgáltatna egy legális elkobzásra. Megdöbbenve kérdezzük, hogy mégis miként történhetett meg és történhetik meg ez a megisméltató és a vasárnapi számot kedvelő elkobzás? Tendenzia és szándékosság irányítja-e lapunkkal szemben ezt a sajtószabadság szempontjából súlyos kritika alá eső aktust. Mindenesetre szívesen néznénk látni és épp ezért kénytelenek leszünk megisméltató szerelmünk orvoslását az illetékes fórumoknál keresni és szenvedett kárunkért a bíróság előtt felelősséget megvádolni, a kiket ezekben az elkobzásokban felelősség terhel.

Óriási botrány a kolozsvári adófelelbezési bizottság tárgyalásán

Ha az ügyvédnek gyengék az érvei

A Brassói Lapok tudósítójától.

KOLOZSVAR, május 31. Páratlan botrány színhelye volt tegnap a kolozsvári adófelelbezési bizottság tárgyaló terme. Wertheimer Samuelné adófelelbezési ügyét tárgyalta a bizottság Propargescu törvényszéki elnök elnöklése alatt, míg Wertheimerné képviselőjében Erdélyi János volt miniszter, jelenleg Kolozsvári ügyvéd jelent meg. Az eset előzménye az, hogy a bizottság Wertheimerné igen nagy adót vetett ki és Erdélyi dr. hosszabb beszédben igyekezett meggyőzni a bizottságot a kivett magas összeg jogtalanságáról.

Erdélyi János dr. annak rendje és módja szerint súlyos érvekkel alátámasztott beszédében fejtette ki álláspontját, majd Propargescu elnök Popescu kincstári képviselőnek adta át a szót, aki megcáfolni igyekezett Erdélyi állításait. A kincstár képviselőjének érveit hallatára Erdélyi dühbe gurult és magából kikelve az asztal csapkodva olyan szavakat kiabált az elnök és a bizottság felé, amilyenek eddig, hogy enyhén fejezzük ki magunkat, szokatlannak voltak jogász körökben.

Propargescu elnök és Erdélyi dr. között heves vita fejlődött ki és mivel Erdélyi súlyos sértegetéseit tovább is folytatta, az elnök kétezer lej pénzbüntetéssel sújtotta.

— Disznóság! — kiáltotta Erdélyi — maga puderes pófájú, magának nincs joga ilyen ítéletet hozni!

E sértegetés önzőre az elnök felszólította Erdélyit, hogy most már hagyja el a termet, azonban az ügyvéd megtagadta az engedelmisséget, mire a bizottság egy másik terembe vonult. Erdélyi azonban nem hagyta magát egykönnyen. Felrántotta a terem ajtaját és reprodukálhatatlan kifejezésekkel illette meg az elnököt, mint a kincstár képviselőjét.

A botránynak a bíróság előtt lesz a folytatása, amennyiben az adófelelbezési bizottság tagjai hatóság elleni sértés miatt tettek feljelentést a magáról megfélemlített ügyvéd ellen.

Európa is, Amerika is fegyverkezik

LONDON, május 31. Az angol alsóházban Morell interpellációt intézett a kormányhoz, amely kérdezte, hogy van-e tudomása a külügyminiszternek arról, hogy az osztrák fegyveripar az utóbbi időben, s jelenleg is nagy mennyiségű hadianyagot szállít az európai államoknak. Különösen pedig Jugoszláviának. Ponsomby külügyi államtitkár válaszolt az interpelláción, s kijelentette, hogy tud ezekről a szállításokról, s Ausztria likvidáló tényezői ezt figyelemmel kísérik, s minden igyekezők arra irányul, hogy korlátozzák a fegyverkereskedelmet.

Ugyanekkor érkezik a hír arról,

hogy Washingtonban a képviselőház száztizennégmillió dollárt szavazott meg nyolc cirkáló és hat ágyunaszád építésére és hat páncélos hajó felújítására.

Botrány az olasz kamarában

RÓMA, május 31. A parlamentben, amikor Giunta fasista képviselő beszédében hangsúlyozta, hogy a többség nem tárt, hogy az országot a baloldal újra felvezesse, az előterem baloldaláról többen átmentek a jobboldalra, aminek nyomán tolaszkodás támadt, s ennek során Benelvenga tábornok, azabbelv képviselő eleseit, s a kezén megsebesült.

A. KOVÁCS A.

URI DIVÁT SZABÓ

BRASSÓ,

Wales-Mihály

ucca

B/100

Belvárosban azonnaltól két világos

hel iség

kerestetik

kalapformáláshoz. Értekezni lehet K. SZABÓ RÓZSIKA. Kapu-úton 40.

HIREK

Olvasóinkhoz!

A Brassói Lapok nyomása, ahogy mi a legjobban tudjuk, s a legjobban sajnáljuk, hosszabb idő óta sok kívánni valót hagy hátra. Nem egyszer nemcsak egyes betűparcellák, hanem egész hasábkok, sőt oldalak is annyira el vannak mosódva, hogy a legjobb szem is nehezen tudja kibetűzni az értelmüket. Ez az olvasóra bizonyára nagyon kényelmetlen és kellemetlen, kivált a Brassói Lapok állandó olvasóira és előfizetőire, akik lapunkhoz annyi szeretettel, érdeklődéssel és elismeréssel ragaszkodnak.

A lap nyomásának ezt a zavarát, mely ellen a kiadóval folytatott áldozatteljes küzdelmet folytat, az egyébként teljesen modern szerkezetű és kiváló minőségű nyomtatógép gummilemezei okozzák. Ezeket a lemezeket, melyek bizonyos szempontból előnyösebbek az öntvény alkalmazásánál, lapunk nagy példányszáma miatt gyakran kell újakkal pótolni és ezeket az új gummilemezeket csak a németországi gyártól szerezhettük be, mely azokat direkt gyártja. Ennek a gyárnak az üzemében azonban technikai akadályok állottak elő, melyek a gépekhez is szolgáló gummianyagok előállítását megnehezítették, s ennek folytán vagy egyáltalán nem tudtunk gummit szállítani, vagy használatlan, silány gummit szállítottunk.

A Brassói Lapok kiadói, e minduntalan megújuló nehézség leküzdésére tett számos kísérlet kudarcra után arra határozták el magukat, hogy új rotációs gépet állítsanak fel és azon nyomtatják a Brassói Lapokat.

Ez a megszabás, teljesen modern, s a Brassói Lapok nagy példányszámának is megfelelő arányú rotációs, melynek részére új épületrészt is kellett emelni, néhány hét múlva megkezdte munkáját. A gépírás átkészése már itt vannak, a speciális szerelő már uton, s így csak rövid idő kérdése, hogy a mostani elmosódott nyomás végleg megszűnjön és a Brassói Lapok a legtisztább nyomással kerüljön állandóan az olvasó kezébe. Ezért türelmet, bizalmat és elnézést kérünk olvasóinktól.

— (Gelel professzor előadása Brassóban.) Gelel József dr. volt egyetemi magántanár, a Magyar Tudományos Akadémia levelező tagja, a biológia egyik legelismerettebb szakértője június 7-én, szombaton este fél kilenc órakor vitetett képekkel szemléltetett tudományos előadást tartott a megifjodás problémájáról a Modern Mozgó nagyerőműben. Gelel professzor világos és mindenki által megérthető módon fogja a nagyjelentőségű problémát taglalni és Steinach rendszerét ismerteti. A biológia rejtélyeibe világít bele egy tudós teljes felkészültségével és ezért előreláthatólag nagy érdeklődés fogja fogadni egyetlen előadását. Az előadáson csak felnőttek vehetnek részt, de nem azért, mintha erotika és pikantéria urálnák az előadást, hanem azért, mert a serdületlen ifjúság nem képes a tudományos fejtegetéseket felfogására.

Tükröltes szabású raglánok csak NEUMANN-nál! — (Elutazott Londonból az olasz király.) Londonból táviratozzák: Az olasz királyi pár csütörtökön elutazott az angol fővárosból.

— (A református nőegylet.) választmánya június 3-án kedden délután fél hat órakor rendes gyűlést tart. A tárgy fontosságára való tekintettel a tagok teljes számú megjelenését kéri az elnökség.

W. & G. SCHUL RUHAI
A LEGSZEBBEK,
A LEGJOBBAK,
A LEGELÉGÁNSABBAK!

— (Betiltották a temesvári ujságokat.) A katonai hatóság, mint temesvári tudósítónk táviratozza, a Temesvári Hírlap, az Esti Lloyd és a Schwäbische Volkspresse című ujságokat husz napra bezárta, mivel a bukaresti robbanás hírének kiadásában közölték a közönséggel. A jogtalan betiltás ellen a lapok tiltakozást jelentettek be, aminek az lett az eredménye, hogy a miniszter a betiltó rendelkezést a késő esti órákban visszavonta.

— (A kolozsvári lutheránus iskolában német lesz a tan nyelv.) Kolozsvárról jelentik: A kolozsvári magyar és szász lutheránusok vitájába olyan események vegyültek be, amelyek alkalmasak arra, hogy a magyar hívek elkeseredését a végtelenségig fokozza. Az a szellem, amely a multakban képes volt erőszakot alkalmazni a békére kész hittestvérek ellen, most megint új harcot kezd. A nagyszabeni lutheránus konzisztórium miniszteri rendeletet közölt a kolozsvári magyar lutheránus egyházzal, amely úgy intézkedik, hogy ez év szeptember hótól a lutheránus elemi iskolában az eddigi magyar tannyelv helyett a német lesz kötelező. Hogy ki volt ennek a rendeletnek a sugalmazója, mert mi nagyon jól tudjuk. Majd még bővebben is rákerül a sor.

— (Elégett a brassói posta autója.) Ma délután négy órakor a brassói postahivatal autója a vasúthoz ment, hogy a délután érkező postát behozza a városba. Utközben az autó elromlott, benzintartánya felrobbant, s az egész autó rögtön lángot fogott, úgy, hogy a kocsi vezetője alig tudott megmenekülni. Az autó égve rohogott az állomásig. Itt megállították, de megmenteni már nem lehetett, az autó teljesen összeégett.

— (Az orvos-egyesület közgyűlése.) A városi és vidéki orvosok június 3-án, kedden este 8 órakor tartják évi rendes közgyűlésüket az Ipar-egyletben. A közgyűlésre a tagokat ez uton hívják meg. Közgyűlés előtt dr. Suciu-Silbianu előadást tart »A fejfájások az ophthalmologia fényében« címmel.

— (Marostordamegyében duplán sajátítják ki a földeket.) Marosvásárhelyről jelentik: Patrubi Miklós marosbogatí birtokából az agrárbizottság négyszáz holdat meghagyott a család részére. Az agrárbizottság eljárása ellen senki sem felelt. És most mégis meg történt az a váratlan fordulat, hogy Patrubi-családnak jogerősen meghagyott négyszáz holdjából kétszáz holdat ismét elvettek és a nép közt szét is osztották. Ez annál inkább jogtalan kisajátítás volt, mert az elvett föld bevetett terület. A többiek közt ötven hold buzával volt bevetve, amely területnek elvétele éppen most aratás előtt a Patrubi-családot anyagilag is károsan érinti. Viszont az ottani román lelkész három hold lucernás földjével nagyon jól járt, amennyiben egy hold termésének árából játszva ki tudta fizetni mind a három hold vételárát.

— (Június 7-én hirdetik ki az ítéletet a rákosszentmihályi tömeggyilkossági pörben.) Budapestről jelentik: A rákosszentmihályi bűnpörben az ügyész válaszolt a védőbeszédre s valamennyi vádlottal szemben újólag fenntartotta a vádját. A szenzációs bűnpörben június hetedikén fogják az ítéletet kihirdetni.

— (Tavaszi ünnep.) A brassói magyar ev. jótékony egyesület Pünkösd második ünnepén, június 9-én tartja tavaszi ünnepélyét. A rendező bizottság mindent elkövet, hogy ez az ünnepély sikerüljön és szívesen meghívja arra minden pártolóját és jóakaró barátját az egyesületnek. Az elnökség.

— (A talált aranyak.) Lukács János ur annak a konstatálására kérte fel lapunkat, hogy ő azon középuccai aranylelet ügyében, melyről a Brassói Lapok minapi számában részletes tudósítást hozott, semmiféle szerepet sem játszott.

— (A brassói r. kath. Nőegylet kéri egy tagját, mindazon hölgyeket, kik a majálison résztvenni és segédkezni kívánnak, hogy 2-án, hétfőn délután fél hat órakor a nővédelmi irodában szíveskedjenek a megbeszélések céljából megjelenni. Elnökség.

— (Márkosfalvi Barabás Márton képiállítására vasárnap, május 25-én nyílt meg a Klingsor helyiségében, (Lensor 31.) A kiállítás jun. 1-én zárul.

— (A csehek kaucsukgallériával jöttek Szlovénzkóba.) Tegnap tárgyalta a pozsonyi törvényszék Treszkony Ernő modori róm. kat. plebános, pápai kamarás és Pozsony nagymegyeibizottsági tag izgatási bűnpörét. Treszkony, aki a Hlinka párt harcos tagja, a múlt év szeptemberében — a megyei választások előtt — több pozsonymegyei községben kortesbeszédet tartott, amelyekben a csehek támogatása mellett ellene az eljárás a Rendtörvénybe ütköző többrendbeli izgatás címén. Az ügyész vádirat több mondatot inkriminált. Így Diós községben Treszkony — a vádirat szerint — ezt mondotta: »A csehek kaucsukgallériával és mandzsettával jöttek Szlovénzkóra. A mandzsettájuk spárgán lógott, mert még ingük sem volt. És néztek meg őket most! Asszonyaik a legfinomabb falatokat vásárolják össze a piacon, szóval, itt Szlovénzkón megtalálták Amerikájukat!« Treszkony plebános kijelentette, hogy nem érzi magát bűnösnek, csak jogos kritikát gyakorolt. Nagyobb védőbeszédben azt hangoztatta, hogy ha őt ide ültették a vádlottak padjára, akkor Scotus Viatornak is itt volna a helye, aki külön dolgokat írt meg könyvében a csehekről. A bíróság összbüntetésül tizenöt napi fogságra ítélte Treszkony Ernőt, de az ítélet végrehajtását 2 évre felfüggesztette. Az ügyész súlyosbítás végett felelősséget, de felelősséget a védő és az elítélt is.

— (Súlyos szerencsétlenség egy harangfelszentelési ünnepélyen.) Budapestről jelentik: Borzalmas szerencsétlenség történt áldozócsütörtökön Lajosmizsén, ahol egy új harang felszentelési ünnepélyén több ezer ember gyűlt össze. A templom zsufolásig megtelt, s akik már be nem fértek, azok a templom előtti téren s a lépcsőkön helyezkedtek el. A harangot nagy nehezen felvonták a toronyba s azután a kétszáz méteres felvonó kötelet le akarták dobni a toronyból. A közönséget előre figyelmeztették, hogy a kötelet ledobják. A nagy tömeg azonban csak lassan mozdulhatott meg. Mikor a közönség közt egy kis térség támadt, a súlyos kötél hirtelen lezuhant s elszakította a villanydrótokat. Majd közben a harang is — amelyet nem tartottak elég erősen — leszakadt. Erre a menekülés fejvesztette vált. A megré mult tömeg egymást gázolva és eltiporva hömpölygött le a lépcsőkön. A tömeg kidöntötte a kijárat melletti már ványoszlopot, amely esés közben több embert megsebesített. A szerencsétlenségnek egy halott áldozata van, ketten halálra estek, négyen életveszélyesen, tizenkilencen súlyosan megsebesültek.

— (Könyvkedvelők figyelmébe.) Bármely — bárhol hirdetett könyv ugyanazon áron kapható nálam. Egyes könyveket, valamint egész könyvtárakat jó áron veszek. Eladandó könyvekről jegyzéket kérek. Keszey Albert könyvkereskedő Cluj-Kolozsvár.

MODERN MOZGÓ

Ma vasárnap és hétfőn Pat és Patachon a közönség kedvencei fogják utólrhetetlen művészetüket csillogtatni és ragyogó humorukkal sok feledhetetlen percet szerezni a nézőknek. Pat és Patachonról írni nem kell, pusztán a nevük hallatára mosolyra nyílik az ember ajka. Ez egyszer Fatty is társul hozzájuk ő is játszik vasárnap és hétfőn egy nagyszerű vígjátékban. Jön a »Bolygó Hollandi« szenzációs film.

— (Lopják az olimpiai bélyegeket ellátott leveleket.) Párisi tudósítónk jelenti: Néhány hét óta általános a panasz, hogy a Franciaországból Romániába küldött levelek nagy része nem jut el rendeltetési helyére. Nemcsak rendes levelekről van szó, ajánlott levelek is elvesznek a Páris-Bukaresti útvonalon oly mennyiségben, amintre idáig még nem volt példa. Ennek az anomáliának, mely cégeknek és magánosoknak nagy károkat okoz, gyanított és legvalószínűbb oka hogy most a legtöbb levélre olimpiai bélyegeket ragasztanak, amik úgy látszik nagyon magukra vonták a gyűjtők figyelmét. A szomorú tapasztalatokon okulva most senki sem mer többé Romániába olimpiai bélyegeket ellátott levelet küldeni, mert biztos, hogy a címzett sehase fogja azt kézhez kapni. Illetékes tényezők figyelmét felhívjuk ezekre az anomáliákra, hogy végre megállapíttassák, kiknek kezén tűnnek el a levelek, és ki felelős érte, hogy a postánál ilyesmi lehetséges.

— (Leleplezték Sardou szobrát.) Párisi tudósítónk jelenti: Mint annak idején megírtuk, a drámaírók szövetsége Sardou Victorien emlékére Bartholiné szobrasszal megcsináltatta a népszerű francia színműíró szobrát. Az emlékművet ma leplezték le ünnepélyesen a Madeleine-téren. Bár esős idő volt, a balkonok, ablakok a Madeleine lépcsősora megteltek. Poincaré, a tribünön Richpin, de Fiers, Doumic és Bergson mellett foglalt helyet. Miután a színműírók szövetsége Páris városának átadta a szobrot, a lepel lehullott. Sardou munkakabátban, fején sapkával ül egy kőpadon, arcán ismert mosolyával, fölötté két női alak. A szónokok, az írók, kritikusok, színészek, színigazgatók nevében mondtak beszédeket. Poincaré az embert jellemezte: »Ez az ember — mondotta — a kire a szerencse oly gyakran mosolygott, s akinek termékeny tehetsége s munkájának könnyedsége a legfüggetlenebb és legboldogabb életet biztosították, mindig készséggel támogatta azokat, akiket a sors mostoha kezelt, s minden tőle telhetőt megtett, hogy a fiatal írók útját egyenesse.

(*) La Bataille (Az ütközet). A szezon legnagyobb filmje lesz bemutatva vasárnapról kezdve az Apolló mozgóban. Felelősséget tartjuk e filmet dicsérni, elég a tény, hogy e filmet Bukarest egyik legnagyobb mozgója három hónapig megszakítás nélkül tartotta műsoron. Az extra sláger film főszerepét Sessue Hayakawa japán filmszínész alakítja. Jön: »A szeszélyes asszonyok« főszerepben Miss De Pont.

(*) Keresek megvételre egy könyvszekrényt (könyvtáram részére) jó állapotban. Címeket kérek a kiadóhivatalba.

Societate pentru comerțul cu mașini de cusut

SINGER

BOURNE & Co.
Brașov,
Főter-Tehénpiac 7 sz.

Van szerencsénk a n. é. közönség tudomására hozni, hogy a világhírű

The 'SINGER' Manufacturing Comp. varrógépraktárt Árvaház-ucca 17 szám alól (Főter) Tehénpiac 7 szám alá helyeztük, ahol 'Singer' varrógépek, családi, szabó, cipész, csizmadia, talpvarró, szandál és bakkancsvarró, szíjgyártó, zsákvarró és tömő, ajour és himzőgépek, gyári üzemberendezések, gépalkatrészek, tűk, cérna, himző-pamut, gépolaj stb. állandóan kaphatók.

Javítások elfogadtnak! Eladás kedvező részletfizetés mellett!

KÖZGAZDASÁG

Miért nincs teherforgalmunk Jugoszláviával és Olaszországgal?

A Brassói Lapok tudósítójától.

TEMESVÁR, május 30. Néhány nap azután, hogy Románia átvette Zsombolya nagyközséget, Temesvárra jugoszláv vasúti bizottság érkezett, hogy a román-jugoszláv határforgalom részleteit illetően megállapodást létesítsen. A jugoszláv meghívottak előadták álláspontjukat, melyet azonban a román bizottság azonnal isszautasított, úgy, hogy a tárgyalás már az első napon megszakadt. Azóta Jugoszláviával egyáltalán nincs tranzitforgalmunk. Szerb határon csak a szimplon és a yorsvonat megy át, a személyvonatok vég állomása: Zsombolya. Ami azonban a leg-nyilvánosabb, teherforgalom egyáltalán nincsen. Ez a körülmény mérhetetlen kárát okoz gazdaságunknak, annyiival is inkább, mivel az Olaszországgal való teherforgalmunk is Jugoszlávián át bonyolított le. Ez a forgalom is szünetel most, és egyelőre a sürgős szállításokat lehet elvégezni — más úton — ami viszont roppanul drágítja az árut. A temesvári vasut-gazgatóság azóta meghívta a jugoszláv bizottságot a tárgyalások újul felvételére, jugoszlávia azonban sem a megbízottait nem küldötte el, sem pedig értesítést nem küldött, hogy mikorra kívánja a konferenciát: szóval egyszerűen nem is válaszolt meghívásra. S az áldatlan állapot egyre változatlanul tart: utazóközönségünk, kereskedőink, gazdaságunk, — az egész ország felbecsülhetetlen kárát.

Behatóbb érdeklődésünkre most sikerült megtudnunk, hogy mi volt az oka a román-jugoszláv vasúti tárgyalások váratlan és azonnali megszakadásának. A jugoszláv bizottság azt az ajánlatot tette, hogy Zsombolya állomáson működhesse a szerb iroda, amelynek részéről a Jugoszláviából érkező vonatok és szállítmányok ott helyben legyenek Romániának átadva, viszont Románia is ott adja át ennek az irodának a Jugoszláviába menő vonatokat és szállítmányokat. A határforgalomnak szakvélemények szerint ez lett volna a lehető legjobb megoldása. Egyrészt azért, mert Zsombolya és a jugoszláv Nagyikinda állomás között csaknem száz kilométeres a távolság és ilyen nagy távolságra kölcsönösen kiküldeni a személyzetet nem gazdaságos, — másrészt azonban, mert ezzel a Zsombolyán való kölcsönös átadással és átvétellel sok fölösleges zaklatás elkerülhető lett volna. — Sokszor megrongálódik vagy elvesz valamiféle két határszéli állomás között: az egyik ország nem hajlandó elfogadni a másikat szállítmányt és visszaküldi a másikat minden felelősséget, minék utána határállomásáról korrektil indította utnak. Vagy nem fogad el egyik ország a másiktól valamit, vagon, mert annak bizonyos defektusa van. Zsombolyán akármelyik féllel megtörténne ez, mindjárt ott a másik fél irodája és annak lakatos, helyreállítja a hibát és a vagonnak nem kell visszamennie.

A román vasúti bizottság feje azonban, aki nem volt más mint Pop Oktávián temesvári-aradi vasutigazgató a többi román delegált legnagyobb meglepetésére és minden józan ész ellenére kerek elutasította ezt a javaslatot és még tárgyalásba sem volt hajlandó bocsátkozni. Sőt modora olyan sértő volt, hogy a jugoszláv delegáció azonnal elmozdított és azóta még csak választ sem ad a román megkeresésekre.

Annak a súlyos közlekedéspolitikai helyzetnek tehát, amelyben ma a Bánság van, egyedül Pop igazgató az oka, aki ezt az ügyet is a nála megszokott brutális önkényességgel kezelte. Ez a helyzet azonban teljességgel tarthatatlan és reméljük, hogy a CFR vezérigazgatósága a legsürgősebben elmozdítja helyéről a megállapodás egyetlen akadályát, Pop igazgatót, akinek önkényes működéséből eredő károkkal már régebben is foglalkoznunk kellett.

(—) Román terméskilátások a Regálban. A Bukarestbe beérkező jelenések szerint az idek terméskilátások a Regálban olyan rosszak, hogy egyáltalán nem lehet semmilyen külföldre viteli terméskilátásra. Az ottani bura még valamennyire ellentáll a szárazságnak, a tavaszi azonban egészen tönkrement és ha eső nem jön, a tengeri veszélyben forog.

A MAI PÉNZPIAC

Szombat, május 31.

A világpiacra a dollár tovább emelkedett, a lej ma Zürichben nem zuhant, a többi értékek változatlanok. Sajnos, tegnapi árfolyamátvratunkban az olasz líra hibásan volt jelezve, mert nem 25.80, hanem 24.80 volt a zárlat.

A belföldi pénzpiacra tegnap délután tovább folytatódott a május délelőtti kezdődő áremelkedés. Estére a svájci frank ismét 41 lej, a font 1000, a francia frank 12, az olasz líra 10.15, a cseh korona 3.85, ma délelőtti átmeneti hanyatlás következett be és volt kínálat is, némi üzletmenettel, melynek során az idegen árfolyamok csökkentek. A zürichi nyitásról szóló távirat érkezése után azonban újra a kereslet erősödött és az árfolyamok emelkedtek. Déli záró árfolyamok bankok közötti forgalomban: egy svájci frank 40.75, egy angol font 990, egy dollár 228, egy cseh korona 675, egy francia frank 11.85, egy olasz líra 10.05, egy lejért 305 osztrák, 430 magyar korona.

Zürich. Devizák. (zárjelenben a tegnapi zárattól való eltérések). Nyitás: egy dollár 5.68 (háromnegyed), egy angol font 24.46, száz francia frank 29.50 (—10), száz cseh korona 16.67 (+2), száz dinár 6.95, száz lej 2.45, tízezer magyar korona 0.65, tízezer osztrák korona 0.79 és háromnegyed száz járadékmárka 135 (+1).

(—) Budapesti értéktőzsde. A tegnapi, pénteki tőzsdénapon általános javulás következett be, egyes papiroknál a javulás jelentékeny. Záró árfolyamok ezekben: Magyar hitel 718, Osztrák hitel 274, saigó 795, Rima 168, Déli vasút 90, Al-lamvasút 745, Kohó 653, Atlantika 45, Ganz-Danubius 4125, Köszén 4265, Papír 38, Nasici 3000, Szlavónia 125, Földhitel-bank 385, Viktória 288, Pesti Magyar Kereskedelmi Bank 1580, Beocsini 1300, Uri kányi 1325, Láng 190, Lipták 15.25, Schlick 96.5, Brassói 390, Zabolai 150, Baróti 4.4, Kukoripar 3700, Klotild 110, Temesi szesz 275, Hungária Műtrágya 205, Olasz Bank 24, Angol-Magyar Bank 78.5, Leszámitoló 99, Magyar-Cseh Bank 33, Nova 200, Kron-bergerfa 17.0, Közúti 38, Csáky 20, Izzó 810 Magnezit 2730, Viktória Butor 7, Ofa 660, Malomsoki 14, Pesti Hazai 4980, Fegyver 1400.

(—) Az aranykorona értékszám. A magyar pénzügyminiszter rendeletet bocsátott ki, amely az aranykorona értékét az eddigi 16.000 papirkoronával szemben 18.000 papirkoronában állapítja meg.

(—) Új kiviteli vámtételek. A miniszttertanács legutóbbi ülésén elfogadta az alábbi kiviteli vámtételeket amelyek a legfelső vámügyi tanács javaslataként már ismertettünk: élő sertés darabonként 1500 lej; zsír kilogrammonként 35, élő szárnyas kgr. 15, vágott szárnyas kgr. 25, juhturó kgr. 25, papíros kgr. 2, gyógykezelésre használt rovarok kgr. 1, parfümök és toalettcikkek (puder, szájviz, fogpasta, hajviz) kgr. 1 lej; kölni viz kgr. 0.50 lej; csemege-sajt (svájci, tapisa, romadour, lip-tól, hollandi, portsalut) kgr. 45, tej kondenzálva vagy poralakban kgr. 40 lej, halkonzerv a sózott kivételével kgr. 30. — Ezek a cikkek mentesek a kommissziós díjak alól.

Ahogy engem ver az Isten...

Várady Aladár országszerte ismert dala.
Moravetz-kiadás, mindenütt kapható!

Alulírottak a sziv legmélyebb fájdalommal tudatják úgy a maguk, valamint az összes rokonok nevében, hogy a forrón szeretett jó gyermek, testvér, unoka és rokon

KUHARCZ TIBOR

orvostanhallgató

1. hó 31-én éjjel 1 órakor, életének 20-ik évében hosszas, súlyos szenvedés és a haldokló szentségének áhitatos felvétele után az Urban csendesen elhunyt.

Drága halottunk földi maradványait június hó 2-án, d. u. 5 órakor fognak a bolonyai róm. kath. temető kápolnájából örök nyugalomra helyezni.

Leleltévéért az engesztelő szentmise áldozat június hó 3-án, kedden reggel 1/8 órakor fog a róm. kath. plebánia templomban az Egke Urának bemutatni.

Brassó, 1924. május hó 31-én.

Áldottunk legyen csendes, emléke áldott!

(—) Temesvári állatvásár. A temesvári pünkösdi vásárra ötezer lovat, kétezer szarvasmarhát hajtottak fel. Árak: jó lovak párja 30—33.000, közepes munkabíróké 14—15.000; közönséges 8—10.000, export-gébék 3—5.000. A loárak a vásár folyamán mintegy 10 százalékkal emelkedtek. Tenyészbika darabja 12—20.000; a lej zuhanása miatt helybeliek és exportörök is nagyon vásárolták. Malac párja 800—1000 lej.

SPORT

Svájc—Csehország. 1:0 (0:0). Az újra-lejátszott selejtező mérkőzésen a svájciak legyőzték 0:0 döntetlen féldő után a cseheket 1:0 arányban. Hétfőn Svájc az olaszokkal fog mérkőzni.

A mérkőzéstizezer néző előtt folyt le a Bergerey pályán, eredetileg Ivanovics magyar bírónak kellett volna a mérkőzést levezetnie, de a csehek óvására a francia Salvikt bízták meg a mérkőzés levezetésével. Az első féldőben a jobb technikájuk révén a csehek vannak fölényben, de a svájci védelem főleg a kapus mindent ment, a svájciak főképpen lefutásokkal kísérleteznek, de sikertelenül. A második féldőben a csehek további fölényben vannak, de csatáiraik mindent tulkombinálnak. A 42-ik percben a svájci balszélső beadását Sturzegger kapufára fejele a visszapatannó labdát, Pache védhetetlenül belőve. Gól után mezőnyjátékkal telik el a féldő. A svájciak technikai hiányukat lelkes játékkal pótolták, míg a csehek mint precíz gépek dolgoztak, de a második féldőben lassan elfáradtak. A svájciakat nagy óvációkban részesítették.

Az olympiai footballtorna eddigi selejtező mérkőzésein kiestek: Lettország, Litvánia, Észtország, Spanyolország, Lengyelország, Románia, Bulgária, Magyarország, Luxemburg, Belgium, Északamerika, és Csehország.

Nyílttér

Alulírott ezennel kijelentem, hogy tízezer óta Sepsiszentgyörgyön és vidékén működő közismert vállalatomról terjesztett üzlettróntó hamis hírek nem felelnek meg a valóságnak. A n. é. közönség megnyugtatóására és a hamis hír terjesztőjének bizonyára nem kis bosszuságára, kijelentem, hogy üzletem eladásáról sem anyagi, sem más okból szó sem lehet.

Sepsiszentgyörgy, 1924. május 31.

Teljes tisztelettel
Nagy György utóda
(temetkezési vállalat)

Köszönetnyilvánítás.

Mindazon ismerősöknek, jóbarátoknak és rokonoknak, akik felejtethetetlen feleségem temetésén megjelentek és fájdalom enyhítésében részt vettek, valamint azoknak, akik anyagi támogatásban részesítettek, hálás köszönetet mondok.

Szántó József.

*) Ezen rovat alatt közlöttékért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Erdély legnagyobb és legelterjedtebb magyar napilapja a Brassói Lapok

Lázadó sziv

A „Brassói Lapok” eredeti regénye. (47)
Írta: SZEDERKÉNYI ANNA.

— Mire való ez? ... Nem bírom, — szakadt ki belőbe, — nem bírom! Nem tudok beszélni róla, de rettenetes, borzasztóan gyötör ...

Margit azonban nem hagyta;

— Beszélj, beszélj róla. Könnyebb lesz neked.

— Mit használna mindez? Mit használna neked, ha meg is tudod, hogy ott a házukban laktam, hogy az apja, afféle tulzó filozófus, hagyta, hogy lezúljon a birtoka és ez a leány már akkor is otthagytott egész estékre és ment, nem tudom hová, gyűlésekre, politikai találkozókra. Bántam is én. Hlszen az egész asszony csak úgy járt ki-be az életemben, mint a szél az elhagyatott házban. Be az ablakon, ki a kéményen. Azután jött, hogy gyermekünk lesz ... Ez mozdított meg engem először tetőtől-talpig. Belülről felborult valami és feléje billentett. Azt hittem akkor, hogy rá is úgy hat majd ez, de megcsalódtam. Ok azt nem fogják föl olyan érzékenyen. Azaz, hogy mért általánosítsak? Ő nem csinált olyan nagy dolgot belőle. Nem tudta odaadni magát egészen ennek sem. Most már megértem, hogy nem tehet róla. Ilyen, ilyennek nevelték. Azaz, hagyta hogy ilyenre nevelje önmagát. Ez a leány belevetette magát a nagy dolgokba, amihez nincs köze és míg azokat a neki idegen dolgokat hajszolta szenvedelmesen, nem ért rá mélyebb érzéseknek ágyazni önmagában, nem ért rá nővé fejlődni. Akkor persze még nem láttam mindezt ilyen világosan.

A bezárt ajtón keresztül hangos, szenvedélyes beszéd szele ütött át hozzájuk. Tamás abbahagyta hirtelen. Margit lejjebb hajtotta a fejét a himzésre, amely a kezében volt, amikor bejött a szobába. Tamás odaállt az ablak elé. Kifelé nézett. Margit az ajtó felé intett.

— Átmenjek?

Tamás tagadlag rázta a fejét.

— Csak hagyd.

Odaát az asszony befúrta a fejét a párnákba. Patakzott belőle a szó. A csákány útát tört, a homokkal esőzve ontotta magából a sűrű szemcséket. Kévéstől dőlt ki a száján az indulat, esemény, elképzelés, való — és valótlan. Ahogyan érezte és amilyennek szeretne tudni magát.

Igy vagyunk igen, — és mély lélegzetet vett. — Igenis így, heteken át, hónapokon át. Azt hiszi, nem tud megállni ezzel? Bele akar hajszálni a kőbe, a kőbeesett, jóvá nem tétetőbe. De miért így? Mért nem mondja, hogy mit akar? És azt hiszi ő, hogy velem ezt így kell? Én embernek tudtam magam eddig is, nekem nincs szükségem az effélékre. Én odaadom magamat, ha úgy érzem, hogy kell és nem kérdem senkitől szabad-e? Én csak egy törvényt ismerem el: a szívemet, amit érzek ...

Alulról fölfelé nézett a doktor arcába és kis hallgatás után tovább beszélt, de egészen másról, nem ott folytatta, ahol abbahagyta. Nem vette észre, hogy csak gondolatban ment tovább.

— Itt vannak ezek. Ezek a szörzshasogatók, ezek a kevély erkölcsiek. Legutóbb valami asszonyhistoria fölött vitatkoztunk, de akkor én megmondtam nekik a magamét. Mit tudják azt ezek az asszonyok? Ezek a féltett, kevély virágok, ezek az agyonbabusgatott kis senkik, ezek a fehérarcuak. Gyűlölöm őket! Tessék odaállni a keresztútra, amikor csakugyan az forog a kockán, hogy élet vagy halál, tessék egyszer így választani; azután beszéljenek! Én ott álltam a parton és néztem és hallottam a hajó kazánjának vad pöfömpését és ... és ... Azután beszéljenek! És amikor ott csavargtam a gyerekkel az idegen nagy városban és a gyerek egyre csak azt dadogta; „Kávét” ... „Kávét” és nézett rám könnyöröve és tördelte kicsi kezét és én láttam, hogy éhes és a kezével a szájába mutatott és én rongyos voltam és beteg, akkor már elcseséltem ennivalóért a lábamról a cipőmet is ... És a gyerek csak vonított panaszosan. Ezt csinálják végig és maradjanak jók és tiszták, azután beszéljenek tovább, de addig ne gőgösködjenek, addig ne ítélkezzenek ...

Ó Istenem! Hadakozott most velük és odavágta most nekik, ami már fojtogatta heitek óta.

— Hogy nem dolgozom ... Hogy nem törődöm a gyermekkel ... És egyáltalán nem akarom magamra venni az ő szörke hétköznapijainak tisztelen szabott házirendjét. Nem! Nem illik rám ... Nem is fogom ...

(Polyt. köv.)

Kiadó: »Brassói Lapok» nyomdája.

Mielőtt a nagy áremelés bekövetkezik még olcsó árban nyári ujdonságot

ASCHER TESTVÉREK

CÉGNÉL BRASSÓ, KAPU-ÚCCA 5.
SZÁM ALATT LEHET VÁSÁROLNI

EPONGE

DELAIN

BATIST

MARQUISETTE

CRÉPE DE CHINE

DIVATTAFT

CREPE MAROCAIN

HIMZETT SELYEM

NYÁRI GYAPJUSZÖVET

Bevásárlás előtt tekintsek meg kirakatainkat.

Elvállal

építő munká-
kat és művé-
szies kivitelű
siremléke-
ket.

2071

Márvány és gránitáru gyár

NAGY JÓZSEF

Brassó
Kut-ucca 50.

Raktáron

olcsó sirem-
lékek és bu-
tor m á r-
vány la-
pok.

Hirdetéseket felvesz a kiadóhivatal.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Egy szó ára: 2° lel. Vastagabb betűvel 4° lel. — Legkisebb apróhirdetés ára 20 lel. Csak válaszbélyeggel felszerelt kérdézőkódokra válaszolunk. — Apróhirdetéseket a fenti eredeti árak mellett bizományosunknál is feladhat minden helységben, aki pontosan továbbítja kiadóhivatalunkhoz.

Keresek fiatal + ges. seg. + tiszta dadát május végére. Ajánlkozók írjanak „Rendszerelő” jellegre a Brassói Lapok kiadóhivatalába.

Keresek két kis fiam mellé egy 14-15 éves megbízható leányt. Cim 500 sz. alatt a kiadóhivatalban

28 éves önálló iparos feleségül venne komoly leányt vagy özvegyet. Hozományt sokat nem kér. Cimek „Nyárközép” jellegre a kiadóhivatalba kéretnek. 9402

Eladó 3 HP. üzembépes fűrészmotor, 1 drb. repavágó- és 1 tisztítógép duplahenger Cim: Tűrkös 9 sz. a 9401

Egy jókarban levő jégszekrény eladó. Szentjános-ucca 22 9400

Borszekfűrdőn süőde 2 szobával, üzleteliséggel azonnal olcsón kiadó. Bővebbet Hubbes kenyérgyár Sepsiszentgyörgy. 9399

Motorkerékpár torpedóoldaltűréssel kitűnő gép, új alkatrészekkel jótállással 25 ezer leiert eladó. Póka Braşov, Vasut-u. 43. 9398

Ügyes vasasziorgályos felvétetik Horváth & Rink cégnél, Sft.-Gheorghe. 9397

Jó cs. ádból való német leány (magyarul is beszél) részére, ki perfect varrónő, állás kereseti. csak előkelő családnál. Megkeresések „A. R.” jellegre a kiadóba kéretnek 9396

Eladó egy ház az Erzsébet-ucca 21 sz. alatt. Érdeklődni lehet Brusz Frigyes pékmesternél, Hosszu-ucca 128 szám alatt. 9395

Központban egy jóforgalmu Bodega-üzlet berendezve áruval, vagy anélkül elutazás miatt sürgősen eladó Bolonyában egy családi ház nagy udvarral és azonnal elfoglalható lakás és istállal. 200.000 leiert sürgősen eladó. Óbrassóban egy szép családi ház, melyben 2 szoba, konyha és mellékhelyiség 8 nap alatt elfoglalható, 200.000 leiert. Bolgárszegben több kis családi ház azonnal elfoglalható lakással olcsón eladó. Friedmann M., Vár-u. 47. 9394

Új fenyőfa hálószoák eladók. Minta szoba megtekinthető Braşov, Hosszu-ucca 15 l. emelet. Telefon 521. 9393

Aki jó sérvkötőt és háskötőt akar, forduljon bizalommal az alanti céghez Leiner Gyula Brassó, Lövész-ucca a. 6. Postarét.

Idősebb urinő, ki jól varrni, főzni tud. ajánlkozok csendes családdal. Adámos, Órház (Kisküküllőmegye). 9391

Kaptafoggyár-felszerelés, esetleg műhelyhelyiséggel és kis lakóházzal együtt részletfizetésre is eladó. Odorhei — Székelyudvarhely, dr. Gönczy ügyvéd. 9379

Mielőtt ékszerrel eladná, győződjön meg, hogy platina, arany, ezüst, briliáns, gyémánt és fogorokért legmagasabb árat fizet. 14 karátos arany tömött karika gyűrű 750 lel párja Rosenberg M. ékszerész, Brassó, Kapu-u. 13.

Faesztergályos segédet felveszek. Mőzes András Braşov, Közép-ucca 19. 9392

Eladó 6 HP gőzcseplőgarnitúra, üzembépes állapotban. Csak személyesen tárgyal Petrovics Pál, Kőkös, Háromszék. 9371

Házipitkezési telkek eladók Ó-Brassóban. Érdeklődni: Balasko János vendégősnél, Hosszu-u. 104. 9363

Borbélysegédet keresek azonnali belépésre Cim 9362 sz. alatt a kiadóhivatalban.

Eladó egy pár hónapig használatban volt 30-35 mtr. kerítés kapuval, egy nagy szénatartó vagy kocsi ől és egy sertésöl. Megtekinthető Gyár-ut 118. Bővebbet Gyár-ut 38. 9354

Videken egy vegyeskereskedés négy szoba konyhás lakással, nagy raktárhelyiséggel, udvarral és teljes berendezéssel több évre berbeadó. Cim 9351 szám alatt a kiadóban.

Videki birtokra, magános urhoz szorgalmas, szerény igényű, kertészeti, baromfitenyésztéshez és főzéshez értő, munkabíró, középkorú gazdaszöny keresetnek. Kimerítő ajánlatokat fizetési igény megjelölésével „Feltétlenül megbízható” jellegre a kiadóhivatal továbbítja. 9396

Keresek tanulókat mielőbbi belépésre. Schul József. Hirscher-ucca 22. 9227

Eladó rézagy, matrácok, kerti asztal, székek, gyermekágy, ruhaszekrény, stb. Egres-u. 10. 9218

Egy fiatal pár bármilyen állást keres lakás ellenében. Cim 9370 sz. alatt a kiadóban.

Eladók 10 drb. legyező aliku antik széket, 2 drb. vitrint, egy berakás komocse. Antik poharak, japán vázák, japán zsurasztalkák, nipppek és sok dísz tárgy. Egy 12 személyes ebédlő-szerviz, velen-csi tűkőr, egy nagy szőnyeg, előszoba berendezés, ebédlő diványok s más butordarabok. Valódi japán porcellánt veszek. Özv. Bernáthné, Sft. Gheorghe, (Sepsiszentgyörgy) Cuza Voda 3. 9383

BÜKKTÜZIFA

waggontételekben és aprítva házhoz szállítva kapható az

Erdélyi
Leszámitoló Bank-
nál, Virágsor 12.
és MORSCHER A., Kolostor-ucca 11.

Eladó

35 HP. személyautomobil

Opel-gyártmányu, 5 üléses, kifogástalan állapotban.

CSIHA & RÁKOSI Brassó, Egres-u. 7.

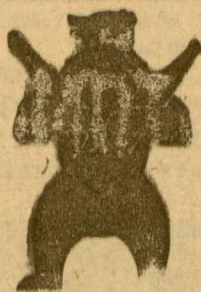
Telefon 3-82.

5053 Sürgőnycim: „csiha braşov”.

Egy irattárnokot

azonnali belépésre bucureşti központunk részére keresünk. Jelentkezni lehet MONTAG TESTVÉREK cégnél, Weiss Mihály-u. 5.

9403

CZELL FRIGYES és FIAI

Dr. CZELL VILMOS csoport

Brassó, Károly herceg-ucca (Kolostor-ucca) 36. szám.

A pünkösdi ünnepek alkalmával ajánljuk köz- A pünkösdi ünnepek alkalmával ajánljuk tisztán kezelt fajborainkat, mint

Ismeret:

Crème és

Gyűjölcs-likőreink (Ratafia)

minden ezzel foglalkozó üzletben kapható.

Rendelések felvételnek: Központi iro-

dánkban, telefon 40. és Likör-

gyárunkban, Hosszu-

ucca 13. szám.

Telefon

416.

Leányka
Sovignon
Som muskatály
Rajnai Rizling
kükülömentli és gyulafehérvári
asztali borainkat.

Károly herceg-ucca 36. szám alatt saját házunkban ujonnan berendezett pincéinkből
Rendelések ugyanott és központi
irodánkban, telefon
40. szám alatt
vételnek
át.